

Chemical Industry Package

Tästä on kyse

Komission työohjelman 2025 (Moving forward together: A bolder, simpler, faster Union) ytimessä on tarve lisätä EU:n kilpailukykyä, vaurautta ja resilienssiä. Tätä varten ohjelmassa on mm. visio ja työkaluja, joilla unionin säädösympäristöä saadaan yksinkertaisemmaksi ja tukemaan näitä tavoitteita.

Yksi työkaluista on nk. Kemianteollisuuspaketti (Chemical Industry Package), joka työohjelman mukaan räätälöidään vahvistamaan EU:n kemianteollisuuden kilpailukykyä yksinkertaistamalla aineiden rekisteröintiä, arviointia ja lupamenettelyä koskevia järjestelmiä ja selkeyttämällä PFAS-yhdisteitä koskevia velvoitteita. Osana pakettia on REACH-asetuksen kohdennettu tarkistus, jossa tarkoitus on yksinkertaistaa kemikaaleja koskevia vaatimuksia turvallisuudesta ja ympäristönsuojelusta tinkimättä.

Clean Industrial Dealissa täsmennetään, että Kemianteollisuuspaketti korostaa kemianteollisuuden strategista roolia kaikkien toimitusketjujen alkupäässä, "industry of industries", ja kriittisten molekyylien toimittajana. Paketti tulee sisältämään kohdennettuja aloitteita kemianteollisuuden kilpailukyvyn parantamiseksi, nykyaikaistamiseksi sekä tuotannon ja innovaatioiden tukemiseksi Euroopassa.

Kemianteollisuuden kanta

Kemianteollisuuden ja tuoteketjujen ymmärtäminen strategisena alana on välttämätöntä EU:n kilpailukyvyn, strategiseen omavaraisuuteen pyrkimisen ja puhtaan siirtymän tavoitteiden saavuttamisessa. Kemianteollisuuden paketin lisäksi tärkeää on katsoa alan toimintaedellytyksiä kokonaisvaltaisesti kiertotalouden edistäminen, osaavan työvoiman, rahoituksen ja puhtaan energian saatavuus huomioiden. Euroopan Unioniin on luotava teollisuudelle pitkän aikavälin näkymä ja investointivarmuutta.

Kemianteollisuuden paketin tavoitteena tulee olla sääntelyn selkeyttäminen ja yksinkertaistaminen yritysten kannalta. Komission ohjelmassa on ansiokkaasti mainittu REACH-asetuksen revisio, mutta tämän työn pitää ulottua REACH-asetusta laajemmalle, jotta unionin kemianteollisuutta ja sen arvoketjuja velvoittavat lukuisat säädökset muodostavat investointeihin kannustavan ja johdonmukaisen kokonaisuuden. Erilaiset luvat, ennakkohyväksynnät, luettelot, rekisteröinnit, raportoinnit, valitukset, raja-arvot, merkinnät, kiellot ja rajoitukset ovat kehittyneet monimutkaiseksi labyrintiksi, joka kuormittaa kohtuuttomasti yrityksiä ja viranomaisia. Monet menettelyt ovat tarpeellisia, mutta kokonaiskuvan puuttuessa mukana on myös päällekkäisiä, ristiriitaisia tai tarkoituksessaan toimimattomia vaatimuksia, joita tulee karsia.

Kemikaalilainsäädännön vaatimusten on perustuttava tieteelliseen riskinarviointiin ja oikeiden säädöstyökalujen valintaan ja osoitettava aidosti turvallisuutta lisäävä vaikutus (riskiperustaisuus). Eri säädösten välisiä automaattisia menettelyjä tulee joustavoittaa, mikäli niillä on merkittäviä tahattomia vaikutuksia. Esimerkiksi vaaraviestintään tarkoitettu aineiden

luokitus johtaa nykyisellään mm luokiteltujen aineiden käytön kieltämiseen tietyissä käytöissä tai niitä sisältävien jätevirtojen kierrätyksen vaikeutumiseen ilman poikkeuksia.

Säädösten yksinkertaistamisen tulee merkitä parannuksia yrityksille. Menettelyiden automatisointi tai esim. laajojen aineryhmien käsittely kerralla ei ole yksinkertaistamista, vaan päinvastoin ne heikentävät tieteellistä riskinarviointia ja yritysten luottamusta unioniin investointiympäristönä, jos raaka-aineita voi tulla kielletyksi perusteetta.

Tilanne ja aikataulu

Kemianteollisuuden paketti on odotettavissa komissiolta syyskaudella 2025.